

MURMANSKÁ OBLAST

Murmanská oblast je sever, který si zamilujete na první pohled: tiché tundry, zaoblené sopky, tisíce jezer a neklidné Barentsovo moře. V létě tu vládnou bílé noci a polární den; v zimě se obloha rozsvítí zeleno-fialovým tancem polární záře, která se objevuje od konce léta do jara.

POLÁRNÍ ZÁŘE

magická hodina **21:00–02:00**.

Sezóna konec srpna až duben,
vrchol září–březen.

Nejlépe za jasné, tmavé noci mimo
město.

Gornaevv, CC BY 4.0
<<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>>, via Wikimedia Commons

ŽIVÁ ENCYKLOPEDIE SEVERU

Tundru kobercují lišejníky a mech; mezi křivolakými břízkami dozrává moruška i borůvka a na rašeliništích se nenápadně lesknou masožravé rosnatky. V tajze se tiše pohybují los i medvěd, na otevřené tundře pak táhnou stáda sobů. Ze vzácnějších a chráněných druhů tu žijí rosomák a polární liška; na pobřeží lze spatřit tuleně a čas od času i běluhy nebo kosatky. Řeky a jezera jsou domovem lososa a sivena, mořské zálivy chrání kolonie mořských kachen (například kajek) i další pobřežní ptactvo. Nad krajinou krouží orel mořský, za světlých letních nocí se ozývají potáplice a na tahu přilétají husy i labutě.

by Ivan Shemereko (@ivanshemereko)

SÁMOVÉ

Sámové jsou původní obyvatelé Kolského poloostrova v Murmanské oblasti. Jejich život se po staletí opírá o tundru: chov sobů, rybolov na řekách a jezerech, sběr lesních plodů a jemná řemesla z kůže, parohu a kosti. Kulturním centrem je Lovozero. Dodnes tu uslyšíte tradiční zpěv a uvidíte korálkové výšivky v barvách sámské vlajky.

Muzea a centra:

Murmanské oblastní muzeum

Muzeum dějin, kultury a každodenního života Sámu (Lovozero)

Lovozerské rajónní národní kulturní centrum

Ninaras, CC BY 4.0

<<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>>, via Wikimedia Commons

NEJLEPŠÍ OBDOBÍ PRO NÁVŠTĚVU:

- Září–březen: polární záře, jasné mrazivé noci.
- Červen–srpen: bílé noci, festivaly, snazší přesuny.

MÍSTA × TERMÍNY:

- **Mezinárodní den Sámu** — 6. února: Murmansk, Lovozero, regionální knihovny a muzea
- **Festival Severu** — březen–duben: různé obce regionu, Lovozero (spojené s Dnem chovatele sobů)
- **Sámské hry** — červen / září: Lovozero, Loparskaja
- **Mezinárodní den původních obyvatel světa** — 9. srpna: Tuloma („Severní vesnice“), Murmansk, Lovozero a další obce regionu

V těchto termínech po regionu probíhají řemeslné jarmarky, dílny, koncerty i ochutnávky místních specialit.

POZOR

Prosíme návštěvníky: držte se stezek, neničte lišejníky (potrava sobů) a nerušte hnízdiště ptáků. Díky tomu zůstane tato severní divočina živá – a krásná – i pro další hosty.

Když přijedete s úctou, Sámové vám ukážou sever zblízka—upřímný, silný a nezapomenutelný.

Uzavřená (povolenková) území

Kolský poloostrov je divoký a krásný – ale ne všude je volný vstup. Řiďte se barvami na mapě:

- Růžová** je pohraniční pásma u Norska a Finska – povolení jde získat (typicky Pečenga, poloostrovy Rybachij a Srednij).
- Modrá** znamená pobřežní pás asi 10 km od moře – také na povolení (cesty k Barentsovu a Bílému moři, třeba směr Teriberka).
- Zelená** jsou rozšířené hraniční oblasti – platí stejná povolenka jako výše, jde hlavně o severní obce a úseky blízko hranice či pobřeží.
- Červená** jsou uzavřená města a jejich zázemí (ZATO) – běžný turista tam nesmí.
- Světle modré či fialovo-šedé** bloky v legendě označují speciální objekty – nejsou určeny k turistice.

Jak získat povolení?

Požádejte 30–45 dní předem, uveďte pas, termíny a přibližnou trasu; místní agentury to běžně vyřizují. Na cestě mějte tištěnou kopii a počítejte s kontrolami.

